

Instytut Pamięci Narodowej - Archiwum

<https://archiwum.ipn.gov.pl/pl/upamietnianie/dekomunizacja/zmiany-nazw-ulic/informacja-dla-samorzad/36939,Us-tawowy-obowiazek-gmin.html>
28.02.2026, 09:43

Ustawowy obowiązek gmin

Zgodnie z art. 1, pkt 1 ustawy z dnia 1 kwietnia 2016 r. *o zakazie propagowania komunizmu lub innego ustroju totalitarnego przez nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej* nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, nadawane przez jednostki samorządu terytorialnego, nie mogą upamiętniać osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących komunizm lub inny ustrój totalitarny ani w inny sposób takiego ustroju propagować.

Ustawa określa, że za propagujące komunizm uważa się także nazwy odwołujące się do osób, organizacji, wydarzeń lub dat symbolizujących represyjny, autorytarny i niesuwerenny system władzy w Polsce w latach 1944–1989.

Jednostki samorządu terytorialnego albo związki jednostek samorządu terytorialnego i związki metropolitalne mają ustawowy obowiązek – w terminie 12 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy – zmienić nazwy budowli, obiektów i urządzeń użyteczności publicznej, w tym dróg, ulic, mostów i placów, upamiętniające osoby, organizacje, wydarzenia lub daty symbolizujące komunizm lub inny ustrój totalitarny lub propagujące taki ustrój w inny sposób.

W przypadku niewykonania tego obowiązku wojewoda wydaje zarządzenie zastępcze, w którym nadaje nową – zgodną z duchem ustawy – nazwę, w terminie 3 miesięcy od dnia, w którym upłynął wyżej wymieniony 12-miesięczny termin.

Art. 5 ust. 2 Ustawy przesądza, że zmiana nazwy ulicy dokonana na podstawie ustawy nie ma wpływu na ważność dokumentów zawierających nazwę dotychczasową.